

Verantwoordelijke uitgever: Ivan Van Damme
Horizonpark blok 3 - Leuvensesteenweg 510 - bus 15, 1930 Zaventem

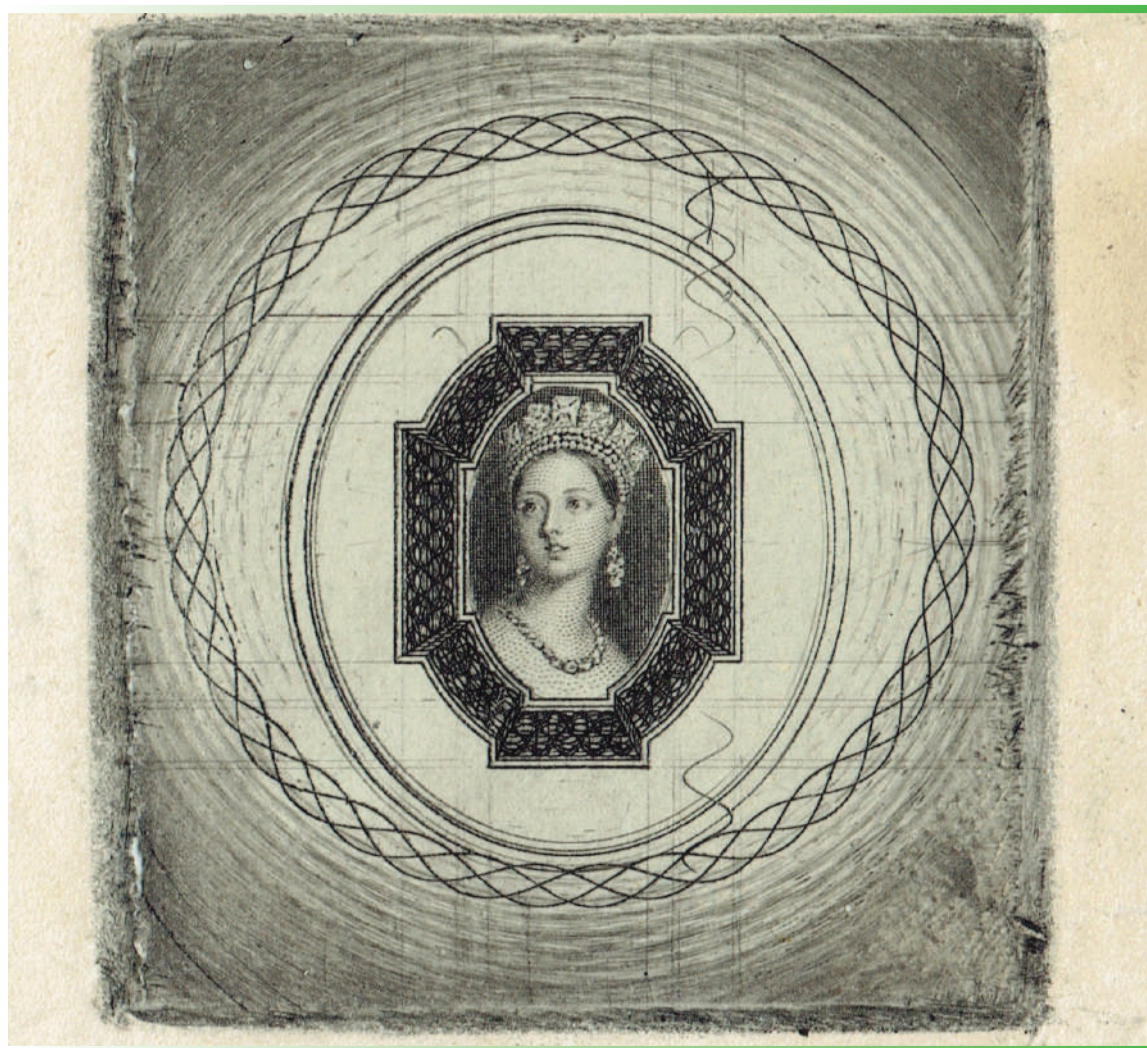
nummer **65** editie 15 januari 2022

P 508861

GRATIS voor alle leden van de K.L.B.P.

Belgaphil

met palmares 2021

De grootste internationale postzegel- en muntenbeurs van België.

Vrijdag 1 & zaterdag 2 april 2022
Vrijdag 7 & zaterdag 8 oktober 2022

antwerp expo

Jan van Rijswijklaan 191
B-2020 Antwerpen

Wat heeft Antwerpfila te bieden:

- Grootste postzegel- en muntenbeurs van België (3000+ m2).
- Makkelijk bereikbaar, dichtbij historisch stadscentrum Antwerpen.
- Expo-Cafetaria met ruim aanbod.
- Klassiek & modern.
- Variëteiten & curiositeiten.
- Thema- en partijverzamelingen.
- brieven & postkaarten.
- Schattingen & Expertise.
- Materiaal, catalogi & toebehoren.

www.antwerpfila.be - info@fnip.be - tel. +32 13 55 00 42

Woord van de redactie

Johann Vandenhaute
Hoofdredacteur Belgaphil

Wanneer u dit nummer leest is er nieuwe ploeg van beheerders, zeg maar Raad van bestuur gekozen en geïnstalleerd. Zij werden door elke provincie afgevaardigd om hun filatelisten te vertegenwoordigen. Ook zal er een nieuw dagelijks bestuur, een nieuw team, gekozen zijn om de leiding van onze federatie waar te nemen voor een nieuw termijn van 5 jaar. Toen we 5 jaar geleden aan de voorbije termijn begonnen, konden we niet vermoeden welke woelige periode er ons te beurt zou vallen, met dank aan het overbekende virus COVID-19.

En misschien gelukkig maar, de uitdagingen waren totaal nieuw en onbekend en niet altijd gemakkelijk. Uiteindelijk gaat het om een hobby en niet om een levensnoodzakelijk iets en dus was de keuze snel gemaakt, namelijk de veiligheid en gezondheid van onze collega filatelisten kreeg prioriteit en niet de beurs of tentoonstelling waar we allen naar uitkeken.

Onze hobby heeft zijn deugdelijkheid tijdens de lockdowns bewezen. Het was veilig en het kon je goed helpen bij het invullen van de vele vrije tijd die plots vrij kwam. Alleen onze vertrouwde beurzen en tentoonstellingen moesten we noodgedwongen missen. Toen we in oktober laatstleden eindelijk na meer dan een jaar onze eerste tentoonstelling met voorverkoop en bijhorende beurs konden bijwonen, stonden vele gezichten op 'glimlach' door de vele ontmoetingen daar.

Het nieuwe team, het nieuwe dagelijks bestuur, dat u de volgende 5 jaar zal dienen, staat voor vele uitdagingen. We denken vooral aan de noodzaak dat onze hobby verjonging en vernieuwing kent. De weg van de digitalisering zal ook moeten gezocht en bewandeld worden en dit zodanig dat jong en oud hier iets aan hebben. Maar ook onze statuten en huishoudelijk reglement dienen gemoderniseerd te worden, zodat wij antwoord kunnen bieden aan de noden van vandaag. Ik denk alleen al aan het feit dat onze wereld zoveel sneller draait dan 20 jaar terug en dat wij door onze structuren dit niet kunnen volgen. En dan zijn er zoveel andere

dingen die we goed willen afwerken: de aankoop van een uitbreiding van het bondsgebouw, Belgaphil met meer inhoud (32 blz) of nog eens een internationale tentoonstelling in ons land,... Ach, we mogen nog eens dromen.

In dit tijdschrift starten we met twee nieuwe vaste rubrieken. Eentje voor en over onze jeugdleden en eentje met een overzicht van alle internationale tentoonstellingen met wedstrijd karakter. Onze agenda met beurzen en tentoonstellingen, als ook de literatuurpagina zijn ondertussen een vaste waarde geworden. Wij hopen dat dit deel uitmaakt van de informatie die jullie in ons tijdschrift willen lezen. Heb je een ander idee hierover? Dan mag je ons dat altijd melden.

Gedurende het voorbije jaar was dit tijdschrift BelgaPhil het voornaamste contact met jullie. Daarom wil ik alle auteurs die een bijdrage leverden, alsook alle medewerkers die de vertalingen en het nalezen voor hun rekening namen, heel erg bedanken. Zonder hun medewerking zouden we dit tijdschrift moeten ontberen.

Laat ik toch, ondanks de ongunstige coronacijfers (ref. nov 2021), jullie allemaal een gezond, veilig en vreugdevol 2022 toewensen! Tot binnenkort op een beurs en/of tentoonstelling.

Veel leesplezier met deze BelgaPhil vers van de pers. **B**

- 3 - Woord van de redactie - *Johann Vandenhaute*
- 4 - Hoekje van de toekomstige filatelist - *Charlotte Soreil*
- 6 - De muiterij van Falmouth 1810 - *Pol Wijnants*
- 9 - De vlucht Hansez België – Congo en terug 1934 (deel 2) - *Filip Van der Haegen*
- 12 - Agenda, Info en Mededelingen
- 13 - Palmares 2021 - *Lars Jørgensen*
- 16 - Volgende internationale tentoonstellingen - *Lars Jørgensen, Koenraad Bracke*
- 17 - Daar waar geschiedenis, aardrijkskunde en filatelie mekaar ontmoeten... - *Charlotte Soreil*
- 20 - 'Privé opdruk?' Dat is de vraag - *Johann Vandenhaute*
- 25 - Strips van 5 recente Belgische postzegels in beperkte oplage - *Willy Monfils*
- 26 - Boeken, tijdschriften en/of filatelistische publicaties - *Piet van San*

Hoekje van de toekomstige filatelist

«Geweldig!»

riepen een paar jongeren toen ik door hun school liep,
"Mevrouw van de postzegels is terug!"

Charlotte SOREIL CEPS L ETHE
commissaris jeugdfilatellie prov. Luxemburg

Inderdaad, sinds februari 2020 waren al mijn contacten met mijn jonge verzamelaars, beginnende filatelisten, afgesneden... Geen bijeenkomsten meer na 16 uur op vrijdag, geen postzegelruil meer, geen bladen meer om te monteren, geen kleine filatelistische activiteiten meer, geen ... , geen ... : covid verhinderde alle initiatieven. Ik besepte al snel dat het voor mijn jongeren een 'einde' was, maar voor hoe lang? Zij zaten in de 6e klas en de middelbare school wachtte hen op met nog duizend en één andere interessante dingen: ik wist dat ik hen niet meer zou zien. Het was dus jammer van alle inspanningen.

Maar sinds het begin van het schooljaar in september is het tij gekeerd: ik heb weer een kleine groep van 11 leerlingen kunnen samenstellen (5e en 6e lager / 2 jongens en 9 meisjes). Ik ontmoet ze nu elke donderdag van 15.30 tot 17.30 uur. Als ze me op deze kleine filatelistische bijeenkomsten tegenkomen, is dat niet toevallig. In oktober heb ik ongeveer 60 leerlingen van 10-12 jaar verteld over postzegels en hun geschiedenis. Ik was verbaasd te ontdekken dat zij enerzijds niet vertrouwd waren met postzegels en anderzijds wel geïnteresseerd waren in de geschiedenis van postzegels. Aangezien de wereld van de postzegels hen onbekend is, werk ik op een "blanco blad".

Groep van 11 jongeren in een lokaal van de
Gemeenschapsschool Saint-Mard waar de filatelistische
activiteiten plaatsvinden.

Van links naar rechts: Maëline, Ophély, Robin, Trystan,
Rose, Ina, Maëllys, Orlane, Liah, Anaëlle et Mia.

Hier zijn enkele van hun uitspraken tijdens een eerste
ontmoeting:

«Ik vind praten over postzegels cool!». (Maëllys)

*«Ik was geïntrigeerd toen mevrouw kwam met al haar
postzegels van over de hele wereld en ons er een paar
gaf...».* (Anaëlle)

Liah leek vooral geïnteresseerd te zijn in de postzegels die onze koningen en koninginnen voorstelden, maar ze vond ook de bloemen mooi.

"Mijn favoriete stempels zijn dieren en bloemen", voegt Ina er lachend aan toe, terwijl Rose zweert bij paarden. Ophély vindt postzegels spannend; "ik heb al een album gekocht!" voegt ze er trots aan toe.

Als je deze enthousiaste jonge beginners wil helpen: ik heb hun favoriete postzegels op een rijtje gezet: paarden, honden, bloemen, dieren in het algemeen, vogels, vruchten, koningen en koninginnen en tenslotte draken voor Trystan.

Op zoek naar de begeerde zegels... de draken zullen heel moeilijk te vinden zijn voor Trystan!

Anaëlle en Liah ontdekken de vogels van Buzin en heel ijverig maken ze een serieuze selectie.

Tijdens onze volgende ontmoetingen zal ik hen laten kennismaken met "jeugdfilatelie" aan de hand van de vele collecties die reeds werden opgesteld door jongeren die met mijn man en mij hebben samengewerkt; ik zal hen ook blijven stimuleren met kleine ludieke activiteiten: ze moeten gemotiveerd worden om vooruit te gaan! Beetje bij beetje zal ik hen laten zien dat postzegels niet de enige interessante filatelistische documenten zijn en dat ook vlagstempels of postwaardestukken hun plaats hebben in een verzameling.

Jongeren houden vaak van tekenen... Dus waarom geen postzegel creëren?

Wij hopen allemaal dat volgend jaar geen jaar van lesonderbrekingen zal zijn, zodat wij ons hoofddoel kunnen bereiken: de ontwikkeling van een open filateliecollectie over vulkanen. **B**

De muiterij van Falmouth in 1810

Pol Wijnants, IPHF FRPSL
Nationaal commissaris Postgeschiedenis

Tot het eerste deel van de 19e eeuw was Falmouth de belangrijkste zeehaven van het Verenigd Koninkrijk en waarschijnlijk van de wereld. Alle post van en naar het Verenigd Koninkrijk kwam hier aan en vertrok er ook weer. De schepen met bestemming van de Middellandse Zee, Lissabon en West-Indië zorgden voor veel havenactiviteiten en verzekerden het gebied rond Falmouth van een zekere welvaart. De basis van de problemen die uiteindelijk tot de muiterij leidden, ligt in het begin van de 18e eeuw. Door de jaren heen bezuinigde de schatkist op kosten van de scheepsoperaties.

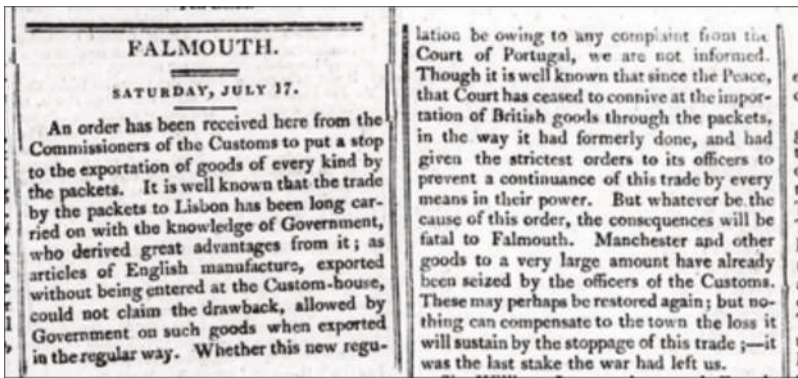
De haven van Falmouth anno 1803

Als gevolg daarvan gingen de scheepsbemanningen hun eigen handel drijven. Het contract met Dummer stond hen bijvoorbeeld toe om tussen de vijf en tien ton laadruimte per reis te gebruiken voor particuliere handel. Na enige tijd gingen de bemanningsleden ervan uit dat dit een verworven recht was en zij het recht hadden om voor zichzelf te handelen. In Falmouth was de algemene opvatting dat vrije handel synoniem was met eerlijke handel. Aan de andere kant was het officieel verboden, maar de autoriteiten keken uit eigenbelang de andere kant op.

Op die manier hielden ze de lonen van de zeelieden op een minimum. Het was al snel duidelijk dat elk bemanningslid dat op de pakketschepen van en naar de Middellandse Zee, Lissabon en West-Indië werkte, actief was in het smokkelen van goederen. Zelfs de scheepscommandanten zeiden geen weet te hebben van de smokkelactiviteiten van hun bemanning. In werkelijkheid waren ze er direct bij betrokken. De autoriteiten trokken zich niets aan van de smokkel of "particuliere handel", zolang deze schepen maar operationeel waren en nieuwe handelswaar voor hen binnenbrachten.

In 1787 werd de Greyhound, een postpakketschip, in beslag genomen in de wateren van Jamaica. De autoriteiten troffen namelijk gesmokkelde Nederlandse Gin of "Jenever" aan. Dit deed in Falmouth geen alarmbellen rinkelen, omdat de rest van de lading onaangeroerd bleef. Dit veranderde in 1788 toen het schip Queen Charlotte op dezelfde plaats in beslag werd genomen en vastgehouden wegens het smokkelen van veel van dezelfde Nederlandse Gin of "Jenever". Het schip en de hele lading werden verbeurd verklaard. Dit leidde tot acties van de kapiteins en zij besloten een grens te stellen aan de grootschalige smokkel van goederen. Het doel was om een nieuwe inbeslagname van schepen en ladingen te voorkomen. Omdat de bemanning vreesde voor een groot inkomensverlies als gevolg van de beperking van hun "particuliere handel", vroegen zij de autoriteiten om een hoger loon. Zij werkten nog steeds met het loon dat ongeveer 25 jaar eerder was overeengekomen en 22 schilling per "maan"-maand (lunar month) bedroeg en de kapiteins waren verantwoordelijk om naar eigen goeddunken te betalen. Het voorstel werd geweigerd en zo gaven de autoriteiten hen de vonk die jaren later de aanzet zou geven tot massale protesten.

In 1795 diende het Spaanse Hof bij de autoriteiten van de postrijen een klacht in over de Corruña-pakketten met bestemming Lissabon. Naar aanleiding daarvan waarschuwden de autoriteiten de kapiteins dat zij zouden worden ontslagen als op hun schip smokkelwaar werd aangetroffen. Maar zoals gewoonlijk gingen de activiteiten verder met nu en dan kleine incidenten.

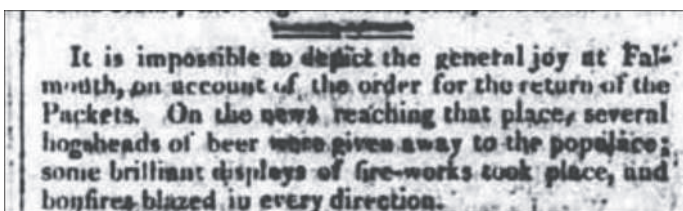
Uittreksel uit de Royal Cornwall Gazette van 17 juli 1802

Gedurende enkele jaren bleef de spanning door de lonen en de stopzetting van de particuliere handel door zeelieden aanhouden. De autoriteiten van de posterijen werden gealarmeerd door de spanningen die in de haven van Falmouth ontstonden. Op 15 augustus 1810 kwam er een verzoek van de bemanning van de pakketschepen om de lonen te verhogen wegens het verlies van inkomsten door particuliere handel. De Postmaster General was verdeeld over deze zaak. Enerzijds was het aan de kapiteins om de lonen te verdelen en anderzijds had hij niets tegen de "particuliere handel" van de zeelieden, zolang de pakketdienst maar operationeel was. In oktober 1810 had in Falmouth een kleine muiterij plaatsgevonden over het verbod op smokkelhandel onder de bemanningen van de pakketschepen. Tientallen jaren lang brachten schepen smokkelwaar van allerlei aard de stad binnen en plaatselijke producten uit Falmouth naar het buitenland. Goederen die met de Lissabon packets binnenkwamen, werden binnen 12 uur na aankomst geveild.

Dit conflict sleepte zich voort door de besluiteloosheid van de Post Office Authorities (POA). Toen de bemanning van de Prins Adolphus en de Marlborough met het verlies van hun smokkelwaar werden bedreigd, weigerden zij de schepen te bemannen.

De POA besloot op 2 november 1810 de pakketdienst te verplaatsen naar de haven van Plymouth, ongeveer 100 km verder naar het noordoosten. Op 5 en 6 november werden de laatste acht schepen naar Plymouth geëscorteerd onder militaire escorte van HMS Niemen, North Star en Hawke. Dit waren de betrokken schepen: Prince of Wales, Princess Elisabeth, Nocton, Walsingham, Ann, Marlborough, Carteret, Montrose.

De autoriteiten van de posterijen dachten dat ze de zeelui een lesje hadden geleerd, maar al snel kwamen er problemen met de haven van Plymouth. Deze was niet gebouwd en uitgerust om grote zeilschepen te ontvangen. Het miste ook een aangepast droogdok voor het uitvoeren van reparaties aan deze oceaandreuzen. Binnenkomende schepen met schade moesten uitwijken naar Falmouth voor de nodige reparaties.

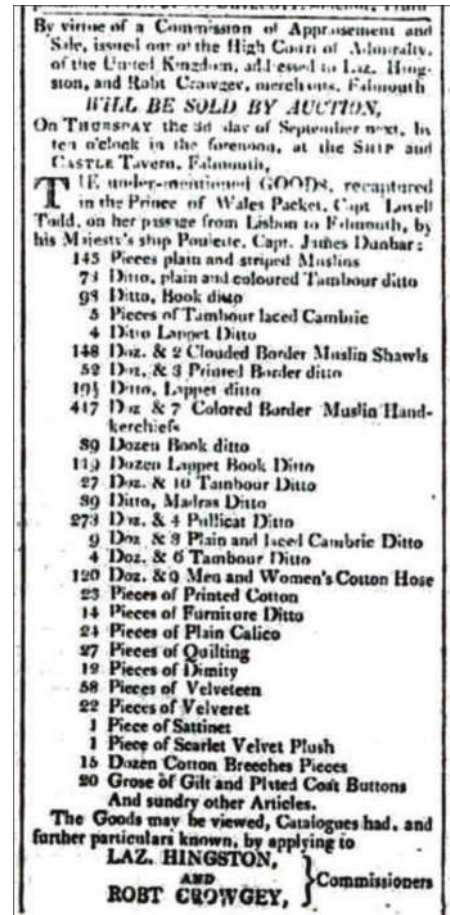

The Bristol Mirror 9 februari 1811

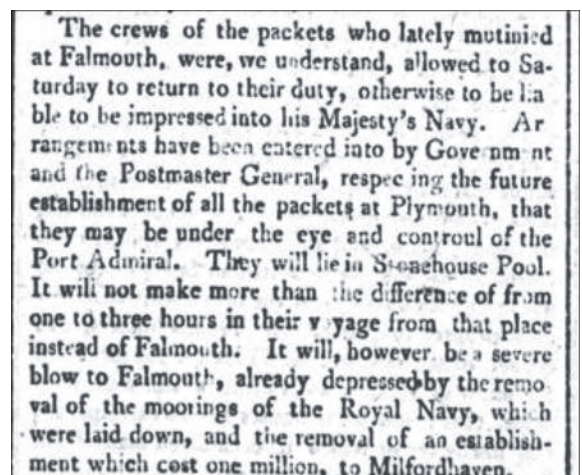
Saunders Nieuwsbrief en Daily Advertiser 9 November 1810

Medio 1802 benoemden de Post Office autoriteiten een speciale inspecteur om de schepen en de "illegale" lading, die door de bemanning voor particuliere handel werd gebruikt, te controleren. Het werd zelfs op 17 juli gepubliceerd in de Royal Cornwall Gazette, gewoon om het voor iedereen openbaar te maken.

De smokkel of "particuliere handel" bleef doorgaan, en zelfs op grotere schaal. Om een idee te krijgen van de omvang van de smokkel, vond ik in The Royal Cornwall Gazette van zaterdag 22 augustus 1807 een lijst van buitgemaakte smokkelwaar die ter veiling werd aangeboden.

Lijst van inbeslaggenomen goederen. Royal Cornwall Gazette 22 augustus 1807

Begin februari 1811 gaf de Postmaster General toe dat de verhuizing naar Plymouth op een mislukking was uitgelopen, maar hij was ervan overtuigd dat hij de zeelieden een lesje had geleerd. Op 9 februari 1811 kondigde de krant The Bristol Mirror de verhuizing van Plymouth terug naar Falmouth aan. Tussen 13 en 15 februari 1811 keerden alle schepen terug naar de haven van Falmouth.

Wat gebeurde er met de post?

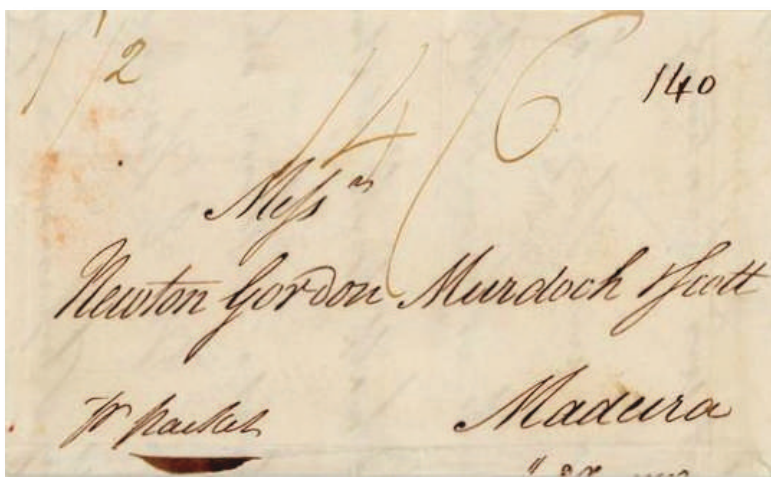
Het is duidelijk dat de verandering van Falmouth naar Plymouth geen direct effect had op het vervoer van de post met de Packets. Het belangrijkste is om de data te controleren. Theoretisch wordt alle post tussen 2 november 1810 en 15 februari 1811 beschouwd als "Falmouth Mouterij" post. Tot nu toe heb ik 5 omslagen uit deze periode geregistreerd, die allemaal betrekking hadden op post naar Portugal of Madeira. Ik heb tot nu toe nog geen inkomende post komende uit het VK gezien. Het is duidelijk dat ook de pakjes voor West-Indië, Zuid-Amerika en de Middellandse Zee bij deze mouterijzaak betrokken waren. Van deze vijf brieven was er slechts 1 brief (uit de eerste maand) die op de achterzijde de afstempeling PLYMOUTH DK draagt.

Brief uit de 3de gewichtsklasse vervoerd door een privé schip naar Plymouth, met de hand in de post gedaan te Plymouth Dock op 28 november 1810 (cancel PLYMOUTH DK / NOV 28 // 1810°. De brief werd vervoerd door de packet Diana die op 21 december 1810 te Madeira aankwam. Tarief 6/3d. (3x 7d. binnenland + 3x 1/6d. packettarief). In Madeira werd 40 reis intern port aangerekend.

Geraadpleegde bronnen:

- The Falmouth Mutiny on the Lisbon packet Service November 1810 (Paul Wijnants 2011, research but never published paper)
- The Falmouth Mutiny 1810 (Paul Wijnants, presentation for the Belgian Academy of Philately 2017 and IPHF Boston 2018)
- The national Archives (UK) file ADM 1/4045: Letters from the Packet Service Falmouth (overseas service)
- The Cornwall Archives record X507/3: memorial, inhabitants to Commissioners of Treasury, strike by Seamen in Falmouth
- The Cornwall Archives record CN/3216: resolutions of meeting at Falmouth for publicly thanking MPs and local worthies for causing return of packet boats to Falmouth
- The trade winds. A study of the British overseas trade during the French Wars, 1793-1815 (C. Northcote Parkinson, 1948)
- South American Packets: The British Packet Service to Brazil, the River Plate, the West Coast (via the Straits of Magellan), and the Falkland Islands, 1808-80 (J.N.T.Howat, 1984)
- Cornwall in uproar (David Mudd, 1983)
- British long distance mail packets 1793 to 1815 (Colin Tabart, 2019)
- The mercantile marine (Edward Chatterton, 2013)
- The king of mid-Cornwall : the life of Joseph Thomas Treffy (1782-1850) (John Keast, 1982)
- The Royal Cornwall Gazette, Saturday 17 July, 1802
- Saunders's Newsletter, Friday 9 November 1810
- The Bristol Mirror, 9 February 1811
- Herford Journal, 31 October 1810
- Verzameling van de auteur. **B**

Brief van de 6de gewichtsklasse (1½ oz) gepost in Londen op 13 november 1810 (zegel FOREIGN / 252 / 1810) naar Plymouth waar hij op de 18de vertrok met het pakketschip Diana. Aankomst in Madeira op 21 december. Beport met 14/6d. (6x 11d. binnenlands + 6x 1/6d. packettarief). In Madeira belast met 140 reis voor een brief tussen 1½ en 1¾ oz.

De vlucht Hansez

België – Congo en terug 1934

Deel 2

Filip Van der Haegen
Nationaal commissaris aerofilatelie

In december 1930 vond een eerste officiële postale luchtverbinding plaats tussen België en zijn Afrikaanse kolonie Congo. Het zou tot maart 1934 duren vooraleer dergelijk initiatief gevolg zou krijgen. Sabena had ondertussen wel al testvluchten gemaakt, maar die betroffen het verkennen en bestuderen van de vliegroute over de Sahara. Pas in februari 1935 startte Sabena met haar regelmatige luchtlijn naar Congo (tweewekelijks).

We kennen brieven die erg “filatelistisch” overkomen en die niettemin qua frankering het exacte port dragen of sterk benaderen.

Deze brief draagt de volledige reeks “Kruis van Lotharingen” met een frankeerwaarde van 9.35 Fr. Tel daarbij de andere zegels op en we bekommen 11.25 Fr, zijnde 0.25 Fr tekort voor een brief tussen 5 en 10 gram. Er werd geen strafport aangerekend. Voor de terugreis werd op de achterzijde het exacte port gekleefd.

Bij de terugvlucht nam Hansez de post uit Leopoldstad aan boord, alsook deze vanuit andere Congolese steden die naar Leopoldstad werden verstuurd.

Deze brieven kregen een bijzondere ééntalige stempel in zwarte inkt op drie lijnen.

Brief hiernaast (tussen 5 en 10 gram) draagt een correct luchtrecht (5 x 2 Fr) maar voor het landrecht had de afzender slechts 0.60 Fr gekleefd. De brief werd dus bij aankomst getaxeerd met 1.80 Fr, zijnde 2 x het ontbrekende port van 0.90 Fr.

Brief hiernaast uit Leopoldstad woog tussen de 10 en 15 gram en draagt daarom 15.00 Fr luchtrecht. Met het zegel van 3.25 Fr overschrijdt de afzender het landrecht met 1.75 Fr.

Dat via deze vlucht ook briefwisseling voor andere Europese landen werd aanvaard, bewijst onderstaande brief van Basankusu van 2 april 1934 voor Nederland.

De frankering is als volgt uit te leggen:

- 2.50 Fr /20 gram : landrecht voor een andere bestemming dan België
- 1.00 Fr/ 5 gram : luchtrecht binnenlandse Sabena vlucht sinds 1/02/1934
- 5.00 Fr/ 5 gram : speciaal luchtrecht Hansez vlucht

We kennen één brief die de bijzondere stempel van de heenreis draagt maar die enkel gefrankeerd is met Congolese postzegels. De frankering is tevens 2.00 Fr te hoog. Vermoedelijk is deze brief aan boord genomen bij de heenvlucht en in Leopoldstad bij aankomst afgestempeld voor de terugvlucht.

Bij hun terugreis aanvaardde het gezin Hansez ook post afkomstig uit Brazzaville (die werd vooraf naar Leopoldstad overgebracht), maar ook tijdens hun tussenlandingen in Bangui en Fort Lamy werd post aanvaard. Deze zeldzame stukken zijn te definiëren dankzij de aankomststempel. **B**

Adressenlijst

Alle adreswijzigingen dienen per mail te worden doorgestuurd aan de adressenbeheerder Eddy Van Vaeck en Rudy De Vos in copy: eduard.van.vaeck@telenet.be - rudy.devos2@telenet.be

COLOFON

K.L.B.P.

Horizonpark blok 3 -
Leuvensesteenweg 510 - bus 15,
1930 Zaventem

URL: www.klbp.be

Voorzitter

Ivan Van Damme
v.dammeivan@outlook.com

Secretaris

Rudy De Vos
rudy.devos2@telenet.be

Penningmeester

Bernard Péters
bernardpeters@scarlet.be
n° de compte "Fédération"
IBAN: BE19 2100 5839 0012

Hoofdredacteur

Johann Vandenhaute
vandenhaute.johann@skynet.be

Redactieleden

Jozef Ghys, Mieke Goris,
Michel Meuwis, Charlotte Soreil,
Bernard Péters, Ivan Van Damme,
Filip Van der Haegen

Vertalers

Constant Kockelbergh, Luc
Fautré, Bernard Péters, Alain
Pierret, Marc De Mesmaeker,
Jean Marquebreuck

Oplage: 5000 exemplaren

Prijs: GRATIS voor de leden van
de K.L.B.P.. Voor niet leden:
€ 15,00/jaarabonnement

Verantwoordelijkheid

Ieder auteur blijft steeds
verantwoordelijk voor de
inhoud van zijn artikel.

Volgend nummer

Belgaphil nr 66 verschijnt
op **15 april 2022**.
Om onder de beste voorwaarden
gepubliceerd te worden, dienen uw
teksten en mededelingen uiterlijk op
15 februari 2022 toe te komen op
de redactie Belgaphil,
p/a Johann Vandenhaute,
Balkweg 40, 1981 Hofstade
of per email
vandenhaute.johann@skynet.be

Agenda, Info en Mededelingen

De voorverkoop en de regionale tentoonstelling Limbuphilex 2022 op 22 januari 2022 kon / kunnen niet doorgaan omwille van coronamaatregelen.

De **Postzegelclub De Poststempel** (965) richt in op **zaterdag 26 februari 2022** van 8u tot 16u haar **ruilbeurs** in **De Ster – Engelstraat 54 – 8480 Ichtegem**. Voor alle verzamelaars van postzegels, brieven, munten, briefkaarten en verzamelingen. Toegang gratis en doorlopend cafetaria. *Info: Martine Feys <martine.feys@proximus.be>*

Le **cercle philatélique de Gerpinnes** (363) organisera le **samedi 26 février 2022** de 8h à 15h30 sa **30° Bourse toutes collections** au **Collège Saint Augustin Avenue Astrid 13 6280 GERPINNES**. Présence de nombreux marchands. Bar – restauration – bière locale. Entrée gratuite. *Renseignements : M. Jacques Basselet tel. 071 50 24 36*

De **Filatelielclub DE POSTILJON-Boortmeerbeek** (228) richt in op **zondag 13 maart 2022** van 8u30 tot 15u haar **21ste nationale filateliebeurs** in de **cafetaria van de sporthal, Sportveldweg 6 te Boortmeerbeek**. Zaal toegankelijk voor iedereen - Toegang gratis - Ruime parking - NMBS op max 10 min wandelafstand. *Info: Ida Van Rillaer, Kwijtveldstraat 26, 3190 Boortmeerbeek tel 015/51 52 88 email: secretariaat@depostiljon.net website: www.depostiljon.net.*

De **Association Philatélique d'Estaimpuis** (332) organiseert op **zaterdag 19 maart 2022** van 9u tot 17u **de regionale competitieve tentoonstelling Henegouwen-Namen «ESTAIMPHILA 2022» en niet-competitieve tentoonstelling «PHILATHEMA 2022»** in samenwerking met de Entente Philatélique du Hainaut Occidental. Plaats: **Sporthal, Rue Moulin Masure 9, 7730 Estaimpuis**. Voorverkoop van nieuwe postzegels. Beurs. Inschrijven voor 15 januari 2022. *Reglement, inschrijvingsformulier en inlichtingen: Bernard Péters, Rue des Combattants 82, 7730 Néchin. tel. 069 35 10 53 bernardpeters@scarlet.be.*

ROYAL PHILATELIC CLUB DE HESBAYE (404) organisera le **samedi 19 mars 2022** de 9h à 16h sa **20° Bourse du Printemps des Collectionneurs** au **Marché couvert rue des Combattants 4280 HANNUT**. Plus de 50 exposants sur + de 400 m de tables. Vaste Parking. Accès aisé pour les moins valides. Petite restauration. *Renseignements : J.P. Van Eecke tel. 019 37 11 73, J. Chantraine tel. 019 51 28 43 Site : www.philatelihehsbignonne.be*

De **Attenhovense Postzegelkring** (276) organiseert op **18 april 2022** van 9u tot 16u, haar **24° Internationale Postzegelbeurs** op **EMI - Site, Domein 't Park, Koningin Astrislaan in Landen**, met medewerking van S.P.A.B.: Postzegels André Buzin Studiegroep - A.B.C.P.: André Buzin Cercle Philatélique - Tekenaar illustrator Marijke Meersman met nieuwe uitgifte. Toegang is GRATIS - Kleine restauratie aanwezig. *Info: P. Dekeyzer, tel. 0475 61 61 19 - email: patrick.dekeyzer@telenet.be*

"Cercle Philatélique Auvélaisien" CE.PHILA. (703) organisera le dimanche **24 avril 2022** de 9h à 17h sa **28° bourse internationale des collectionneurs 2022** au **Hall Omnisports de Sambreville. Rue Pont-Sainte-Maxence. AUVELAIS (Sambreville)**. Exposition de propagande, charbonnages, olympiades ... Timbres-postes, lettres, cartes postales, monnaies, sous-bocks, jeux de cartes, bandes dessinées, télécartes, vieux papiers, actions, titres ... Présence de nombreux négociants renommés. Parking aisé et petite restauration. *Renseignements: Ch. Bruart - ☎ 071 77 10 55 - ✉ charles.bruart@proximus.be*

De **Postzegelkring Schendelbeke** (874) richt in op **zaterdag 14 mei 2022** van 9u tot 15u haar **8e grote ruilbeurs** in **DE REEP, FELICIEN CAUWELSTRAAT 9, 9500 GERAARDSBERGEN**. Voor alle verzamelaars van Postzegels, postkaarten, munten, sigarenbanden, lucifermerken Boeken, enz... Toegang gratis en Grote parking aanwezig. *Organisator De Roeck Luc tel: 054 41 77 32 gsm: 0496 40 13 24. Voorzitter Fauconnier Ronny tel: 054 42 22 73 gsm: 0474 27 89 84.*

PALMARES 2021

Lars Jørgensen

NOTOS2021 European (FEPA) exhibition – Athens, Greece 19-22/11/2021

Jury (thematic/open class): Koenraad Bracke

National Commissioner: Lars Jørgensen

Championship class

Paul Wijnants Stampless maritime overweight mail before UPU (1738-1876) participation

Traditional

Yves Vertommen Kingdom of Belgium - The stamps of the "Medallion" issue (1849-1866) 92%
Hubert Caprasse The coat of arms issues of Finland (1845-1885) 90%
Robert Lisabeth Belgium: King Albert I "Montenez issue 1921" 81%

Postal history

Luc Selis Ocean Letters 86%
André Bollen Ionian Islands, from Venice to Greece 1270-1875 80%

Literature

Paul Wijnants Die Prinz Edward Inseln. Von separater britischer Kolonie bis zum Eintritt in die kanadische Konföderation 1769-1873. 90%
Paul Wijnants The Maritime Connections to and from New South Wales before 1876 85%
Paul Wijnants Beyond the Sea: maritime mail before 1878. 78%

Luxphila 2021 exposition régionale – Marche-en-Famenne 23/10/2021

Jury: Hubert De Belder, Jean Pierre Flamand, Francis Kinard, Charlotte Meuwis-Soreil, Jacques Stes, Bart Van Oppens, Jean-Claude Guyaux (élève)

Aérophilatelie

Bruno Staelens Luchtpostgeschiedenis 55%

Philatélie ouverte

Jean-Pierre Paveau Le coq 72%
Robert Rom Expo 58 synoniem voor toekomst en vooruitgang 75%

Thématique

Pierre Soetewey Les Santons de Provence diplôme
Franz Clément L'avifaune en mon jardin diplôme
Franz Clément L'aigle diplôme

Traditionelle

Robert Dedecker Les perforés à travers la philatélie belge 90%
Pierre Soetewey S.M. le Roi Baudouin – type Marchand 66%
Franz Clément Mon bouquet fleuri 65%

Cartes Postales Illustree

Stephane Hecq Expo 58 92%
Ivan Van Damme Manneken Pis 90%
Jean-Pierre Malmedy Beauraing et son pensionnat «Exproprié» pour cause divine 85%
Franz Clément Le Val de Lesse 68%
Franz Clément 15 faits de notre existence 65%

Histoire Postale

Luc Selis	The first postcard of Belgium 1872	96%
Lars Böttger	La Première Guerre mondiale et ses conséquences pour le Luxembourg	92%
Paul Wijnants	Portland as an exchange office for United States transatlantic mail by the Alan line 1859/1870	90%
Fabian Marlier	Les cartes postales américaines en usage international	90%
Robert Dedecker	La poste dans la région de Maubeuge	85%
Kurt Lambrecht	Gebruik van de strafport zegels 'dikkere cijfers' uitgifte 1922/1938	81%
Willy Monfils	Courriers belges affranchis de timbres rouleaux	77%
Robert Lisabeth	Belgische roulette en diamantstempels	76%
José Burton	Les territoires de Moselle et d'Alsace annexés par le III ^e Reich	75%
Franz Clément	La flamme postale belge (1914-2000)	diplôme

BEVIPEX2021 virtual regionale tentoonstelling – (Begijnendijk) 28-31/7/2021

Jury: Charles Bruart, Joseph Foulon, Koenraad Bracke, Michel Meuwis, Charlotte Soreil, Francis Kinard, Luc Selis, Bart Van Oppens, Lars Jørgensen
juryleerling: Jean-Claude Guyaux, Paul Wijnants.

Traditionele filatelie

Gerrit Huybrechts	De 1 Frank Mols en Van Engelen	77%
-------------------	--------------------------------	-----

Postgeschiedenis

Jo Lux	De kleine Franse cijferstempels. Gebruik vanaf 1829 tot 1849/50	95%
Lars Böttger	Portobriefe und unterfrankierte Post innerhalb Luxemburgs und von und nach Luxemburg (1842-1940)	92%
Lars Böttger	Luxembourg Typ 31 Einkreisstempel	90%
Thomas Lindekens	Colonie Française : utilisation de la série de 1892 type "Groupe" avec cartouche "Congo Français"	86%
James Van der Linden	De bodenpost in Vlaanderen 1635-1818	86%
Abdelkader Lemrahi	Usage postal du 25 centimes bleu au type Mouchon dans le protectorat français du Maroc	81%
José Burton	Les territoires de Moselle et d'Alsace annexés par le III ^e Reich	76%
Edmond Cannaerts	Zwitserse postdouanestempels op pakketkaarten 1895-1950	73%
Gerrit Huybrechts	De Post te Moresnet	73%
Dominic Henderson	Het gebruik van de expres-zegels uitgifte 1924	73%

Postgeschiedenis : eenkader

Paul Renversez	La poste en Belgique dans la France révolutionnaire	81%
André Bernard	Les déboursés des Ardennes (1851-1827)	80%
James Van der Linden	De postgeschiedenis van "Ostende Quai"	80%
Eddy Cox	The Green One	72%
Franz Clément	La flamme postale belge (1914-2000)	Diploma

Thematische filatelie

Freddy Boydens	Liefde gaf U duizend namen. Maria-oorden, titels van O.L. Vrouw	60%
Bernard Witters	Route 66 naar de moderne rijkunst.	Diploma

Thematische filatelie : eenkader

Mostefa Bouzegaou	Le diplomate dentelé	63%
Franz Clément	L'Aigle	Diploma
Franz Clément	L'avifaune en mon jardin	Diploma

Postwaardestukken

Fabian Marlier	Les cartes postales américaines en usage international 1873 - 1953	78%
----------------	--	-----

Prentbriefkaarten

Henri Aronis	L'art dentaire étale ses cartes	83%
Kristel Kouwer	Brussel Petit Paris.	82%

Kristel Kouwer	Het ontstaan van de geneeskunde en de medische campus te Leuven, de aanverwante instituten en het grote belang van de kruidtuin.	82%
----------------	--	-----

Prentbriefkaarten : 1- kader

Jean-Claude Guyaux	360° de la Tour Hassan de Rabat	76%
Franz Clément	Le Val de Lesse	70%
Franz Clément	15 faits de notre existence	64%

Astrofilatelie

Stefan Bruylants	Project 921 - China flown covers in space	89%
------------------	---	-----

Belgische deelname aan andere tentoonstellingen / Participation belge à d'autres expositions

DesetoOkno Kranj, Nationale eenkadertentoonstelling Slovenië

Kranj 9-18/9/2021

Thematische filatelie

Koenraad Bracke	Kopfweiden	87%
-----------------	------------	-----

Open filatelie

Koenraad Bracke	The Magic of the Snowy Owl	88% + GP
-----------------	----------------------------	----------

PHILA-FRANCE 2021, exposition nationale France, Valenciennes 8-10/10-2021

Maximaphilie

Christian Cariaux	A la frontière de la maximaphilie et de la marcophilie	88%
-------------------	--	-----

Cartes Postales Illustrées (un cadre)

Jean-Claude Guyaux	La semeuse d'Amour	70%
--------------------	--------------------	-----

Traditionnelle (un cadre)

Jean-Claude Guyaux	Tour Hassan (1943-1944) – classification de la première émission	83%
--------------------	--	-----

Thématique

Philippe Ieko	L'impressionisme, une charnière majeure dans la peinture	85%
---------------	--	-----

Challenge Européen de Maximaphilie, Concours européen par pays

Valenciennes 8-10/10-2021

Christian Cariaux	La peinture en Belgique	78%
Koenraad Bracke	Hiboux et chouettes	75%

La Belgique 6e place (153 p)

AMIFIL-EXFILIMA 2021, National exhibition with international participation

Peru 9-30/10-2021

Postal history

Roger Van Laere	Historia de las fronteras de Peru y Bolivia	72%
-----------------	---	-----

Hertogpost2021, Nationale tentoonstelling Nederland

's Hertogenbosch 16-18/12/2021

Postgeschiedenis

Luc Selis	Mail from the Great Cod Fishery	96%
Luc Selis	Ocean Letters	96%
Mark Bottu	Thurn en Taxis Post in de Zuidelijke Nederlanden 1464 - 1794.	88%
Jan Cosyns	Scouts Post 1944-45	86%

Postwaardestukken

Luc Selis	Use of the first Belgium Post Card	95%
-----------	------------------------------------	-----

Prentbriefkaarten

Luc Selis	Hand-drawn satiric & Comic Post Cards 1884-1887	90%
-----------	---	-----

Literatuur

Luc Selis	De Kinders van den Yzer	95%
-----------	-------------------------	-----

Volgende internationale tentoonstellingen

Lars Jørgensen
Commissaris
tentoonstellingen

Koenraad Bracke
Adj.-commissaris
tentoonstellingen

Londen 2022 *Londen, Verenigd Koninkrijk* 19-26 februari 2022
website : Londen2022.co
Wereld FIP tentoonstelling met alle klassen.
Gesloten voor inzendingen, deelname België: 6 collecties+ literatuur.
Commissaris Lars Jørgensen (lars.jorgensenfs@gmail.com)

Hunfilex 2022 *Boedapest, Hongarije* 31/3-3/4 2022
website : Hunfilex2022.com
Wereld FIP tentoonstelling met alle klassen.
Gesloten voor inzendingen, deelname België: 7 collecties+ 2 literatuur.
Commissaris Lars Jørgensen (lars.jorgensenfs@gmail.com)

Helvetia 2022 *Lugano, Zwitserland* 18-22 mei 2022
website : Helvetia2022.ch
Wereld FIP tentoonstelling met de volgende klassen: traditionele filatelie, postgeschiedenis, postwaardestukken, aerofilatelie, thematische filatelie en Literatuur. Gesloten voor inzendingen, deelname België: 6 collecties. Commissaris: Koenraad Bracke (kobra22@telenet.be)

CAPEX 2022 *Toronto, Canada* 9-12 juni 2022
website : Capex22.org
Wereld FIP tentoonstelling exclusief voor één frame collecties. Sluiting voor inzendingen: 20 nov. 2021. Inschrijfgeld US\$ 125.
Commissaris Koenraad Bracke (kobra22@telenet.be)

INDONESIË 2022 *Jakarta, Indonesië* 4-9 augustus 2022
website : nog geen
Wereld FIP tentoonstelling met alle klassen. Er is nog geen informatie over de sluitingsdatum voor inschrijvingen of framekosten.
Commissaris Koenraad Bracke (kobra22@telenet.be)

LIBEREC 2022 *Liberec, Tsjechische Republiek* 13-16 okt 2022
website : liberec2022.eu
Europese FEPA tentoonstelling met alle klassen en polaire salon. Sluitingsdatum voor inzendingen: 31 januari 2022. Frameprijs € 40/55/55
Commissaris: Koenraad Bracke (kobra22@telenet.be)

Kaapstad 2022 *Kaapstad, Zuid-Afrika* 8-12 november 2022
website: Capetown2021.org
Wereld FIP tentoonstelling met de volgende klassen: traditionele filatelie, postgeschiedenis, aerofilatelie, revenue, postwaardestukken, thematische filatelie en Literatuur. Sluiting voor maart 2022 (inzendingen worden zo spoedig mogelijk gevraagd).
Frameprijs US\$ 65/80/30
Commissaris: Lars Jørgensen (lars.jorgensenfs@gmail.com)

IBRA 2023 *Essen, Duitsland* 25-28 Mei 2023
website: Ibra2023.de
Wereld FIP tentoonstelling met alle klassen. Er is nog geen informatie over de sluitingsdatum voor inschrijvingen of framekosten.
Commissaris: Koenraad Bracke (kobra22@telenet.be)

Daar waar geschiedenis, aardrijkskunde en filatelie mekaar ontmoeten...

Charlotte SOREIL CEPS L. ETHE
commissaris jeugdfilatelie prov. Luxemburg

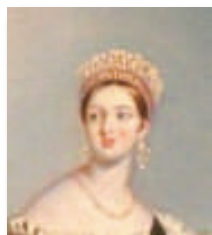
Na een “bevlieging” tijdens een veiling (dit artikel gaat over mijn thematische verzameling over het gelaat), heb ik de geschiedenis willen ontdekken van een zeer mooie postzegel van Tasmanië met de beeltenis van koningin Victoria.

Op 24 mei 1819 zag Victoria het levenslicht te Londen, ze werd vorstin van het Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Ierland (1837-1901), daarna keizerin van India (1876-1901). In januari 1901 werd ze ook koningin van Canada, alsook koningin van Australië. Tijdens haar lange regeerperiode (1837-1901) zette ze het blazoen van de monarchie wat luister bij en drukte haar stempel op de Britse maatschappij.

Op 20 juni 1837 werd de jonge prinses Victoria, toen 18 jaar oud, koningin van het Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Ierland. Eén jaar later, in juni 1838, werd ze gekroond. Ze beklom de troon na het overlijden van Willem IV omdat haar ooms geen wettige mannelijke erfgenamen hadden. Onervaren volgde Victoria de raadgevingen van haar oom Leopold I (de eerste koning der Belgen en broer van haar moeder) op. Op 10 februari 1840 trouwde koningin Victoria met een neef van Leopold I, prins Albert van Saksen-Coburg.

Portret van koningin Victoria uitgevoerd tijdens haar toespraak in het Hogerhuis voor de verdaging van het parlement van het Verenigd Koninkrijk in juli 1837. Het was haar eerste publieke verschijning als koningin. Victoria bestelde dit schilderij aan Alfred E. CHALON om het als geschenk aan haar moeder te geven.

Dit portret van Victoria door Alfred E. CHALON is ook bekend als het “portret van de kroning”. Een reproductie van dit portret werd in de vorm van een gravure in juni 1838 tijdens haar kroning onder het publiek verdeeld.

Op 6 mei 1840 had er iets zeer speciaals plaats in het Koninkrijk van Groot-Brittannië en Ierland, namelijk de uitgifte van de **One Penny Black**, de eerste postzegel in de wereldgeschiedenis van de filatelie. Deze zegel was het zichtbare deel van de hervorming van de Post, uitgewerkt door Rowland Hill. De hervorming van het systeem diende om de verzender te doen betalen en niet meer de bestemming. De One Penny Black stelde het profiel van koningin Victoria voor (profiel toen ze 15 jaar was, terwijl ze op dat moment 21 jaar was!), getekend door **Henry CORBOULD**. Deze werd gedrukt in diepdruk om de vervalsers door de details van de gravure te ontmoedigen.

Aangezien het gelaat van koningin Victoria op de postzegels van Groot-Brittannië prijkte, stond deze ook op de talrijke Engelse kolonies van toen. Om u een idee van grootteorde te geven, volgt hier de lijst van landen waarvan op de eerste postzegels de beeltenis van koningin Victoria staat: Zuid-Australië, Mauritius, West-Australië, Natal, Bahamas, New-Brunswick, Nieuw-Schotland, Canadese confederatie, Nieuw Zuid-Wales, Cyprus, Nieuw-Zeeland, Brits-Columbia, het eiland Prins-Edward, Vancouver, Granada, Queensland, Heligoland, Tasmanië, Brits-Honduras, Newfoundland, Malta, Victoria.

Postwaardestuk besteld door de Australische Staat Victoria (1890-92). (Verzameling Michel Meuwis)
De postzegel is gedrukt op driekwart van de envelop en bevat op de boord ervan een boekje met publiciteit. Dit was zo verwerkt dat men de envelop niet kon gebruiken zonder de publiciteit.

Hieronder ziet u een reeks postzegels met het portret van koningin Victoria dat ons niet of nauwelijks bekend is... In tegenstelling tot de postzegels met het portret van Victoria in profiel, tonen deze zegels een frontaal aanzicht van Victoria. De beeltenis komt van een portret gemaakt door **Alfred E. Chalon** in 1837 en werd gegraveerd door **W. Humphrys**.

De **beeltenis van Chalon (Chalon head)** is de naam die gegeven werd aan de postzegelreeksen die eerst gedrukt werden te New York voor de Canadese kolonies en daarna door de drukkerij Perkins, Bacon and Company te Londen. Deze zouden gebruikt worden in verscheidene Britse kolonies vanaf de jaren 1850 tot in 1912 in Queensland. De betrokken kolonies zijn in chronologische volgorde, Provincie Canada in 1851, Nieuw-Schotland in 1853, Tasmanië en Nieuw-Zeeland in 1855, de Bahamas en Natal in 1859, Granada, New-Brunswick en Queensland in 1860 en in 1870 het eiland Prins Edward.

1

2

3

Postzegels (afbeeldingen afkomstig uit Wikipedia) die voor frankering dienden in de hierboven afgebeelde landen: Nieuw-Zeeland, Natal en Bahamas.

De Britse drukker Perkins Bacon ontwierp drie versiersels rond de beeltenis in 1855, 1857 en 1858, die gebruikt zouden worden tot 1870. De beeltenis is in een cirkel geplaatst met een voldoende grote diameter om (soms) de bovenrand van het koninklijke kleed alsook de sierraden te tonen (1: bovenkant van het kleed en halsketting | 2: met halsketting | 3: noch kleed, noch halsketting). De naam van de kolonie "Van Diemen's Land", de oorspronkelijke naam voor Tasmanië veranderde in Tasmanië in 1856, maar het is pas in 1870 dat de nieuwe naam voor het eerst op postzegels verscheen.

Verzameling Ch. Soreil ►

Tasmanië 1858, onafgewerkte proef van Perkins Bacon, zonder waarde-aanduiding, noch naam Tasmanië, uitgevoerd op dun papier met een links gespleten matrijfs. Dit is een typische en karakteristieke fout op een originele proef tijdens het drukken met een roos-motief(). De eigenschappen van het papier wijzen op een productie lang voor 1870. Robson Low zegt dat "de proeven van Perkins Bacon gesneden zijn om druk te vermijden wegens een gebruikt roos-motief". Dit is in elk opzicht een hedendaagse proefmatrijfs, een zeldzaam kunstwerk uit de geschiedenis van de filatelistische drukkunst!*

() De motor van roos-motieven kan zowel bloemen als gekunstelde geometrische, symmetrische en lobvormige motieven afdrucken. Deze motieven zijn gelijkend aan deze gemaakt door een spirograaf (een spirograaf is een instrument dat gebruikt wordt om geometrische patronen te tekenen). Het is dit type machine, genaamd "guilloche draaibank" of "tour à guillocher" of "rose engine lathe", dat toelaat door elkaar geweven kromme lijnen te graveren die men met de hand niet zou kunnen verwezenlijken. In de filatelie werd dit concept voor de eerste maal gebruikt op de One Penny Black in 1840.*

Weetje over Tasmanië

De eerste inwoners van Tasmanië waren Australische inboorlingen, waarvan de beschaving ongeveer 35.000 jaar oud is. Dit gebied werd in de loop van de geschiedenis een eiland. De eerste Europeaan die het eiland ontdekte was de Nederlander Abel Tasman, die op 24 november 1642 de eerste voet aan wal zette in Tasmanië. Hij gaf het eiland de naam "**Anthoonij van Diemenslandt**" ter ere van Antonio van Diemen, die door de gouverneur-generaal van de Oost-Indische Nederlanden gezonden was om het in 1642 te ontdekken. Daarna werd het Van Diemensland gedeeltelijk verder verkend door de Engelsen Furneaux en Cook in 1773 en 1777.

De eerste Britse kolonie werd er geïnstalleerd in 1803 door kolonisten die hoofzakelijk bestonden uit veroordeelden en hun bewakers. Hun belangrijkste taak bestond erin om landbouw en andere kleine industrie uit de grond te stampen. Het Van Diemensland zal vervolgens toegevoegd worden aan de Britse kolonie Nieuw Zuid-Wales. In 1853 kwamen de laatste gevangenen aan en in 1856 veranderde Van Diemensland in Tasmanië... om de dwangarbeiders te vergeten.

Sinds 1901 is Tasmanië één van de Australische Staten, waar de Australische grondwet de relaties met de regering en het federaal parlement regelt. **B**

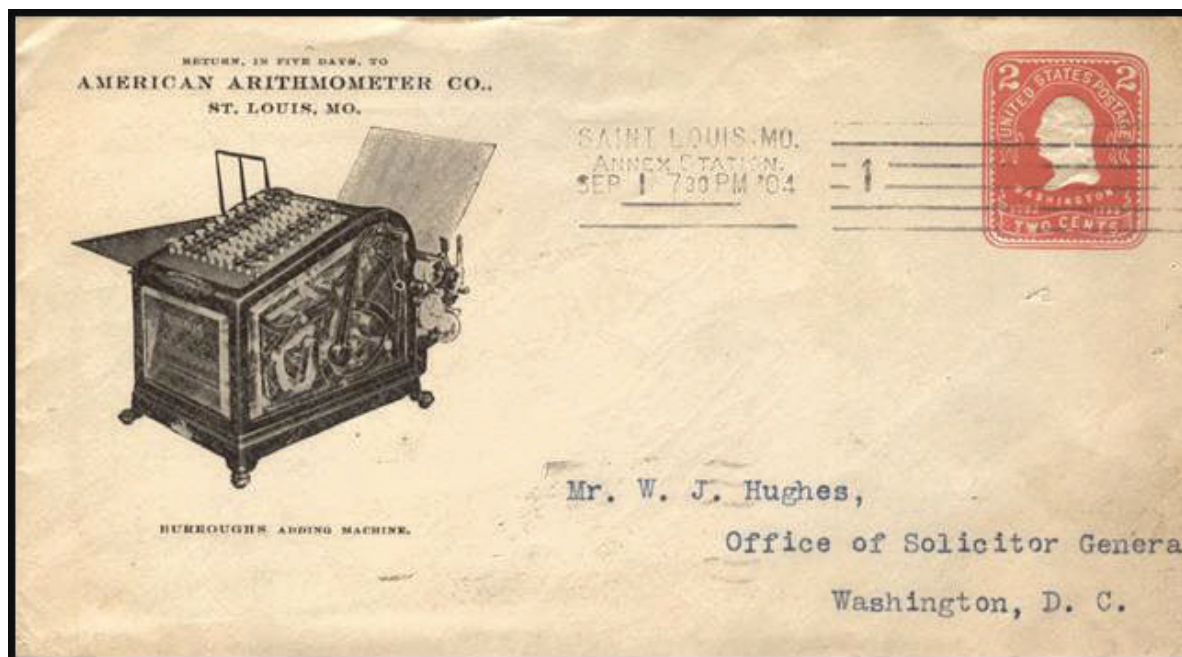
'Privé opdruk?'

Dat is de vraag

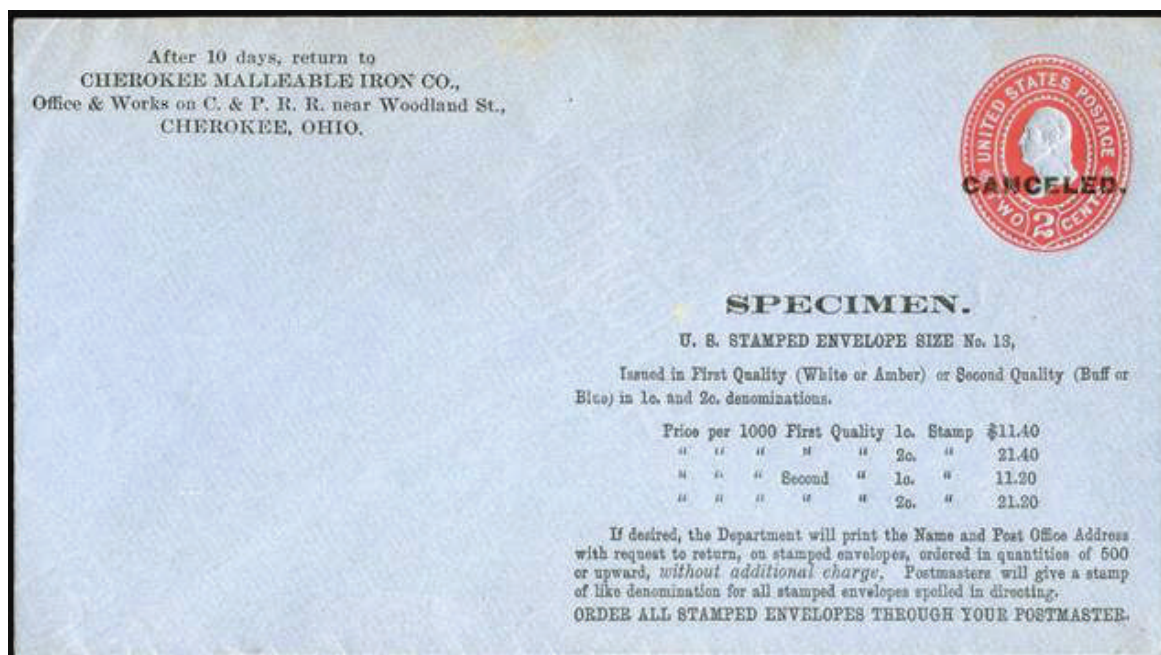
Johann Vandenhaute
Voorzitter Themaphila (810)

Thematische filatelie heeft veel regels over 'wat wel' en 'wat niet' mag, zegt men. Ik ben er niet zo zeker van. De basisregel is simpel: onderscheid het postale van het niet-postale materiaal. Als dat niet meteen duidelijk is, noemen we dat al gauw de 'grijze zone', en zelfs de 'grijze zone' wordt soms genuanceerd tot 'lichtgrijze' of 'donkergrijze' zone, afhankelijk van het gegeven of een postaal element al dan niet in de richting van de postale betrokkenheid gaat.

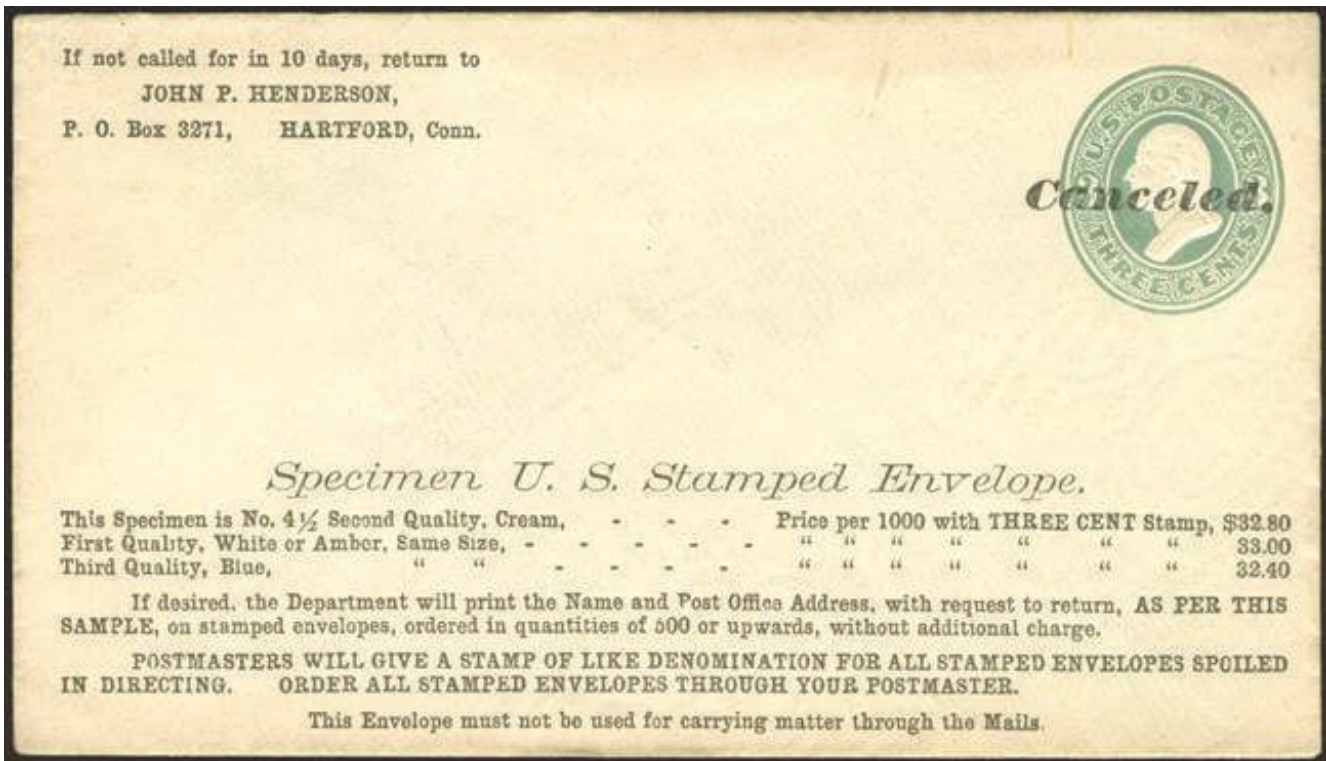

Afb.1:
Afbeelding rekenmachine van Arithmometer Company met retouradres op een postwaardestuk van 2c, verzonden uit Saint Louis (VS) op 1 september 1904

We hadden allemaal al eens gelijkaardige stukken (afb.1) in onze handen en wie weet hebben we het zelfs gekocht omdat het in ons thema past of misschien omdat het heel mooi is. Het is zonder twijfel zeer aantrekkelijk! De zogenaamde "répiquage" uit de Verenigde Staten (VS) worden over het algemeen als niet thematisch beschouwd. "Verboden te gebruiken!" in uw tentoonstellingsverzameling. Ze worden tegenwoordig alleen nog maar door de open filatelisten geduld, wegens private opdruk. Maar is dat juist?

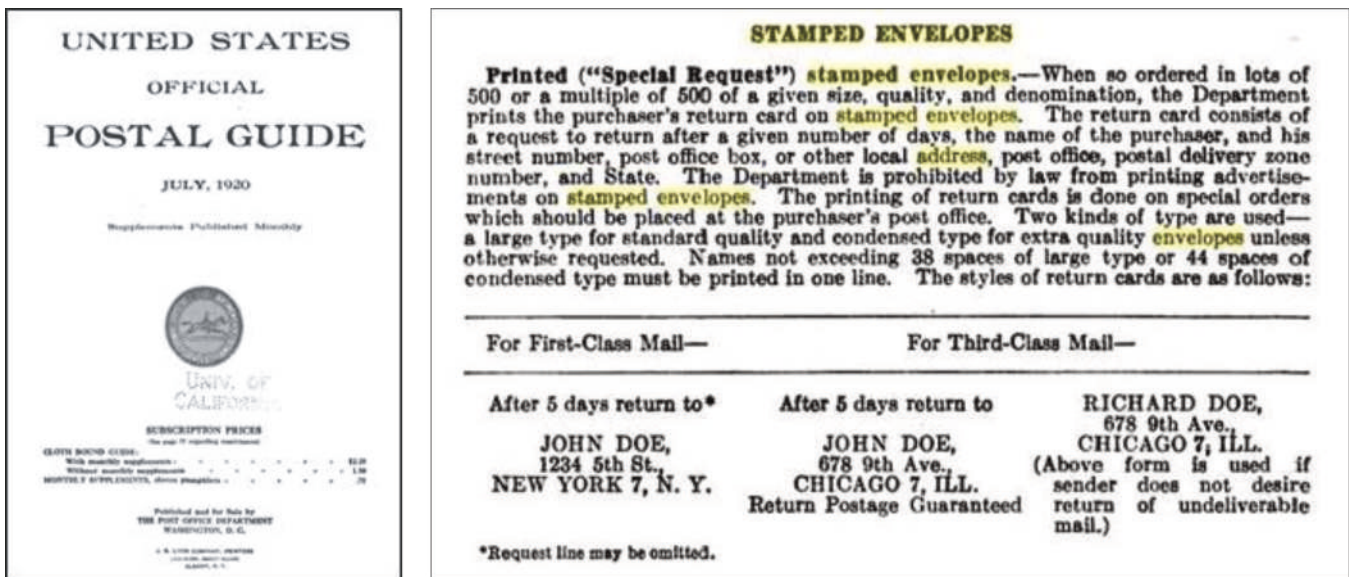
Afb.2: Specimen postwaardestukken: bestelling van gefrankeerde enveloppe via de postmeester

Afb.3: Specimen postwaardestukken: bestelling van gefrankeerde enveloppe via de postmeester

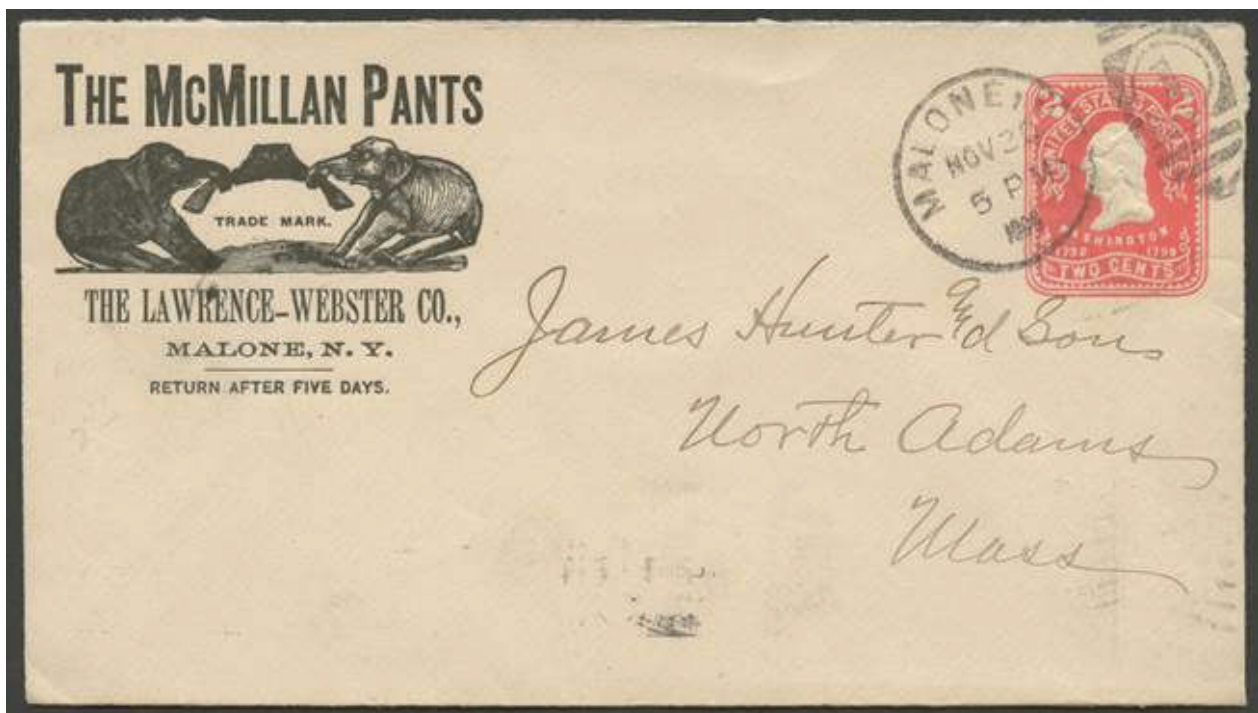
Maar enkele 'specimen'-enveloppen (afb.2 en afb.3) die op een veiling te koop werden aangeboden trokken mijn aandacht en ik was verbaasd te lezen, citerende: "Desgewenst drukt het departement de naam en het postadres met verzoek om terugzending, op gefrankeerde enveloppen ... zonder extra kosten." We lezen ook: "Bestel alle gefrankeerde enveloppen via uw postmeester". De vermelding van de extra kosten (bijv. prijs per 1000 met 3c-zegel, \$32,80) is waarschijnlijk voor het verzenden van deze gefrankeerde enveloppenpakket aan de aanvrager. De postmeester stuurde ook voorbeelden om deze gefrankeerde enveloppen met opgedrukt retouradres aan te prijzen.

De officiële 'Postal Guide' van de VS bewijst dat deze **gedrukte "Special Request" gefrankeerde enveloppen** worden gedrukt door de drukkerij van de Post en alleen onder strikte opmaakvoorwaarden (afb.4). Eveneens staat er dat het drukken van reclame op de enveloppen bij wet verboden is. In de gids staat ook dat de verzoekregel (Na x dagen terugzenden aan) kan worden weggelaten als de afzender geen terugzending wenst van onbestelbare post.

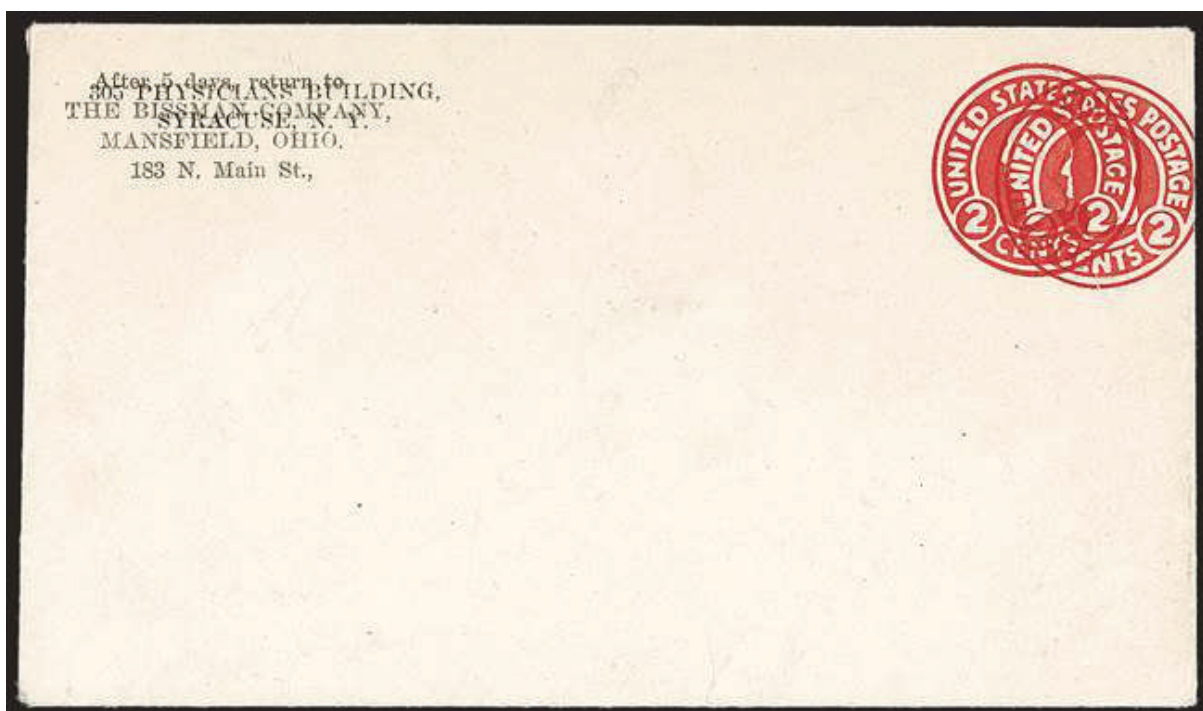
Afb. 4: De officiële postgids van de VS met een uittreksel van gedrukte "Special Request" gefrankeerde enveloppen

Het aantal enveloppen dat je op de verschillende veilingwebsites kunt vinden, bewijst dat deze dienst vrij vaak gebruikt moet zijn, mede omdat het een dienst zonder extra kosten was. Waarom zou je je naam en adres laten afdrukken door een privé-drukker als het gratis is via de postdiensten? Merk op dat bijna alle opdrukken in het zwart zijn en met hetzelfde lettertype of dezelfde letterstijl hebben als in de gids staat.

Afb. 5: Verzoek om teruggave, in een andere stijl en logo bedrijf bij wet verboden. Répiquage; privé opdruk

In een andere veiling ontdekte ik de opmerkelijke enveloppe (afb. 6) die verkocht werd op de veilingwebsite van Robert A. Siegel Galleries, (Veiling nr 1206). De enveloppe toont een dubbele 2c rode zegelafdruk, maar wat nog opmerkelijker is, is het feit dat de zwarte opdruk ook dubbel gedrukt lijkt te zijn. Op dit stuk ontdekken we 2 verschillende zwarte opdrukken en tweemaal dezelfde zegelafdruk. Dit betekent; dat die opdrukken samen zijn gedrukt en we kunnen concluderen dat die zwarte afzenderadressen zijn gedrukt door de Amerikaanse postadministratie. Het bewijst en bevestigt wat hierboven over deze gedrukte "Special Request" gefrankeerde enveloppen is beschreven.

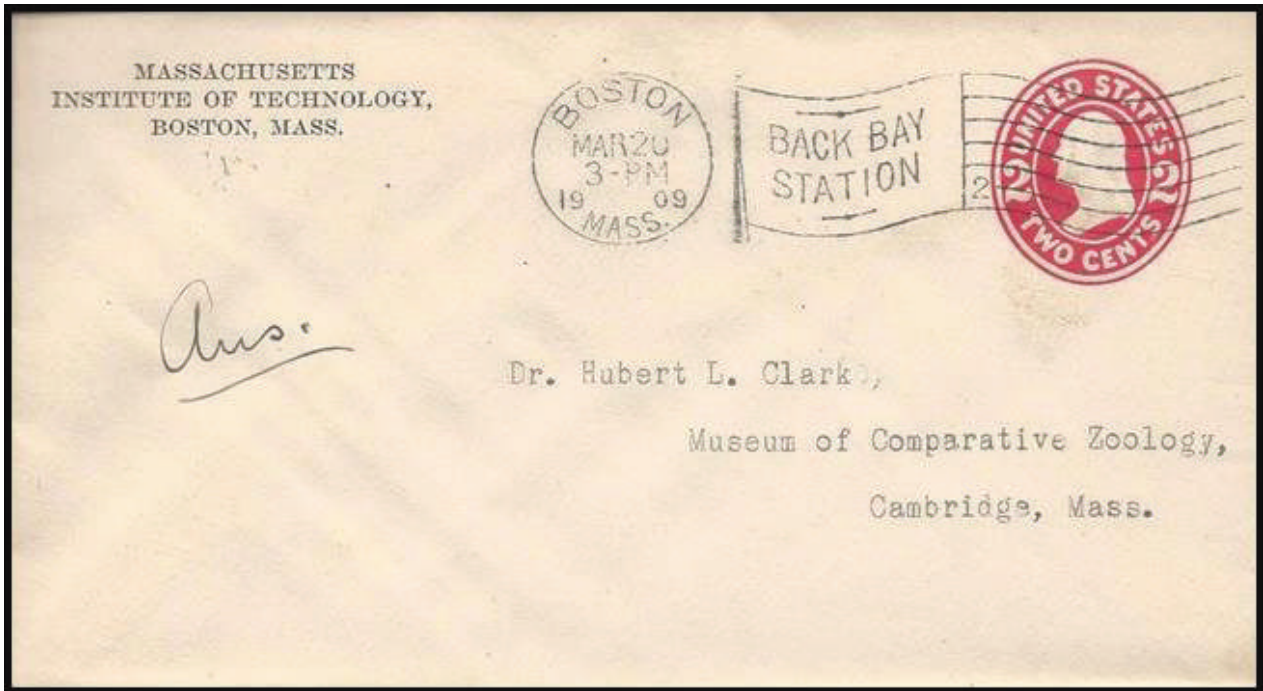

Afb. 6: Dubbele opdruk van 2 verschillende bedrijven, één zonder en één met retouraanvraag en parallel een dubbele zegelafdruk van 2 cent.

Een thematische verzamelaar is natuurlijk alleen geïnteresseerd in de naam en eventuele extra gedrukte teksten of afbeeldingen die in zijn thema passen. De enveloppen zonder advertenties en afbeeldingen en in de gewone stijl gedrukt zijn minder attractief. Deze zijn zonder twijfel een goed thematisch stuk want in de 'US postal guide' staat dat het gedrukt is door de postadministratie zelf en dat dit alles besteld moet worden via een postmeester. Gefrankeerde enveloppen met afbeeldingen en advertenties (afb. 1 en 5) die we aantreffen zijn meestal uit de beginjaren en werden misschien (lees goed...misschien) ook geaccepteerd.

Het Internet is een krachtig medium, dat hoef ik aan velen niet meer te vertellen, maar je moet toch over enig doorzettingsvermogen beschikken om door al die linken en downloadtijden heen te worstelen. In mijn zoektocht naar antwoorden voor de bovenstaande vragen kwam ik bij toeval terecht bij alle "US Postal Guides" van voor en na de jaren 1900. Dit is me pas gelukt bij herhaaldelijk opnieuw zoeken via Google en mijn zoektermen steeds verder te verbeteren en uit te breiden. Zo kwam ik terecht op een zeer interessante site http://www.stampsmarter.com/learning/Home_USPOD.html

Een prachtige site met alle US Postal relevante informatie, bulletins en guides vanaf 1879... de site vertelde me dat alles gedigitaliseerd was en dat de 'Guides' zeer volumineus waren. Ze gaven ook aan dat de downloadtijd afhing van je plaatselijke verbinding. En inderdaad, een instructieboek uit 1920 Volume 13A deed er 12 minuten over om dan als één hapklare brok in pdf formaat zich uiteindelijk te laten lezen. Dan begint de zoektocht naar je gewenste informatie in het 850 bladzijden tellende boek. Gelukkig zijn de pdf's in doorzoekmode (lees met OCR) ingescand en kan je in de pdfreader de krachtige zoekfunctie gebruiken in het document. Zo vind je uiteindelijk op 33 blz. enige antwoorden onder de titel: 'PRINTED ("SPECIAL-REQUEST") STAMPED ENVELOPES' (afb. 4). Het vertelt ons dat de vermoedens juist waren.

Afb. 7: Opdruk M.I.T (Massachusetts Institute of Technology) te Boston zonder terugzendboodschap en -adres

Er zijn 3 standaard lay-outs voor een terugzendadres. Belangrijk hier is dat dus de 'after x days return to' mocht weggelaten worden (afb. 7). Een gids uit 1900, eveneens terug te vinden op die site (19min downloadtijd en 1158 blz dik) vertelde hetzelfde, zij het iets minder goed uitgelegd dan in 1920. Ook vertelden deze boeken dat afbeeldingen en advertenties verboden zijn bij wet. Dat is een tegenvaller voor de thematische filatelist, want afbeeldingen zijn uiteraard attractiever voor onze thematische verzameling.

Leuk om weten is dat er ook recentere 'Sample'-enveloppen (afb. 8 en 9) te vinden zijn. Het bewijst ook dat deze dienst niet zo lang geleden nog steeds actief was.

Afb. 8: Voorbeeld "Op bestelling bedrukte enveloppen met postzegel" - tekstopdruk op bestelling

Afb. 9: Voorbeeld van een envelop met hologram "Gedrukte enveloppen, gefrankeerd op bestelling" - reclame toegestaan

Interessant om weten is dat de meer recente, zoals die met het ruimtevaart hologram (afb. 9), reclame en berichten toestaan op de "gepersonaliseerde enveloppen die op bestelling worden gemaakt".

afb. 10

afb. 11

Op verschillende websites vind je meer mooie voorbeelden van deze meer recente "gepersonaliseerde enveloppen op bestelling" (afb. 10 en 11), zoals dat in de jaren 1980 werd genoemd.

Afb. 12 : postwaardestuk (USA) met M.I.T terugzend-adres opdruk: Postadministratie voorzag vrij van kosten voor deze print service

Conclusie: Zoals steeds in vele filatelistische tentoonstellingsverzamelingen moeten we dit soort enveloppen goed beschrijven. Het is een uitdaging om je filatelistische kennis in 1 of 2 krachtige lijnen te kunnen bewijzen. Het is zeker geen gemakkelijke opdracht om de essentie van dit 5 bladzijden-lang artikel in die 2 lijnen samen te vatten. Blijft de vraag of een ((inter)nationale) jury wel gelooft dat deze 'return address' opdruk een 'printed to order' bijdruk is geleverd door de postadministratie zelf. Maar het is zeker de moeite waard het te proberen als hierboven (afb. 12). **B**

Strips van 5 recente Belgische postzegels in beperkte oplage.

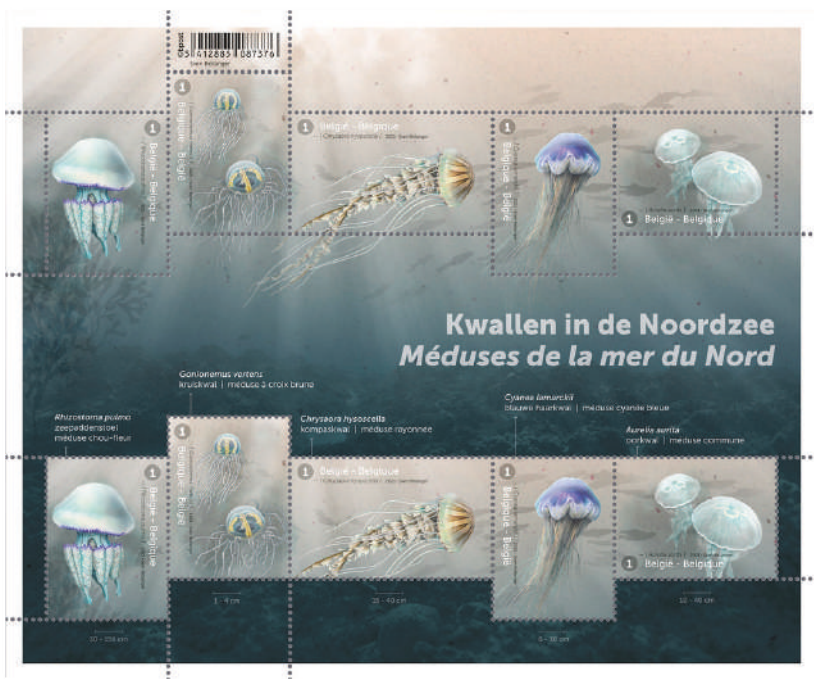

Willy Monfils: Eerste ondervoorzitter K.L.B.P. lid ABA

Christian, een lid (en vriend) van de Koninklijke Filatelistische Kring van Gembloux vestigde mijn aandacht op een eigenaardigheid in de perforatie van sommige strips van 5 recente Belgische postzegels in beperkte oplage

Een scan zegt meer dan een lange tekst; vergelijk daarom onderstaande twee strips.

@bpost

Waarom deze rechte tanding (bovenaan op de foto rechts)?

Het door bpost uitgegeven velletje heeft twee sets van 5 getande zegels. We zien dat de tanding rond het zegelbeeld verre van eenvoudig is.

Een extra horizontale tanding omlijst de postzegelstrook; een eenvoudige oplossing en het scheuren wordt gemakkelijker gemaakt. De namen van de kwallen zijn echter verdwenen.

Waar kan ik deze strook van 5 zegels vinden?

Abonnees van "de collectie" ontvangen deze presentatie, terwijl bij aankoop op de voorverkoop of aan de filatelistische loketten het hele vel met twee identieke stroken wordt verkocht.

Kijk ook naar de FDC (First Day Cover) en u zult zien dat deze strip ook de buitenste horizontale tanding hebben.

Uit te zoeken bij andere recente Belgische postzegelstroken met dit aardigheidje (er waren er twee in 2021)! **B**

Boeken, tijdschriften en/of filatelistische publicaties

Piet Van San
Nationaal commissaris literatuur

Literatuur: Schrijf ons, we hebben je nodig!

Intro

Met Kerstmis en Nieuwjaar in het vooruitzicht bij het uitschrijven van deze rubriek wil ik eerst en vooral al onze lezers een zalige kerst en een fijn nieuw jaar 2022 toewensen.

Maar we vallen alvast met de deur in huis. Ik stel vast dat er echt weinig nieuwe literatuur wordt aangeboden. Misschien worden we vergeten of kent men de weg niet om nieuwe publicaties onder onze aandacht te brengen zodat we een recensie kunnen opnemen in Belgaphil. Bij deze een warme oproep aan al diegenen die een publicatie (boek, artikel, website, etc..) onder onze aandacht willen brengen. Onze contactgegevens (Johann Vandenhaute of Piet Van San) vindt u elders in dit nummer.

Margaretha van Oostenrijk

Deze herfst lazen we een monografie over Margaretha Van Oostenrijk, Parel van Bourgondië 1480 -1530 van de hand van Johan De Cock, 2021, 272 p., Uitgeverij Elena in Mechelen, kostprijs 35 euro. (www.uitgeverijelena.be). Wie meer wil vernemen over het tijdvak waarin ook de eerste Tour en Tassis organisatie op poten werd gezet en in het bijzonder de persoon van Margaretha Van Oostenrijk, is dit boek, dat leest als een roman, bijna een must. Voor u noteerden we alvast uit dit boek de volgende anekdote: Raadsheer Gattinara schreef aan Margaretha van Oostenrijk vanuit Duitsland in 1508 het volgende:

De postmeester alhier maakt zijn beklag dat hij geen geld heeft gekregen en dat hij de postmannen niet langer kan blijven betalen. Hij dreigt er mee alle postkantoren vanaf Konstanz te zullen sluiten, wat een slechte indruk zou zijn voor de betrekkingen met de gewesten alhier. Hij zegt ook dat deze toestand onmogelijk kan blijven duren, tenzij u de financiering van de postkantoren tenminste tot in Innsbruck kunt verzekeren. Hij heeft me gevraagd u daarover aan te schrijven zodat u dit probleem in overweging kan nemen en kan overleggen met de postmeesters aldaar om overeen te komen hoe de zaken het best kunnen worden afgehandeld tot tevredenheid van beide partijen.

Een centenkwestie, niets nieuw onder de zon dus. Hoe dan ook is het een prachtig boek, een aanrader onder de kerstboom of een cadeautje met nieuwjaar.

De Spoorlijn Roeselare – Tourcoing

Zopas bracht WEFIS zijn 170e studie uit! Met name over de 'Spoorweglijn 65 Roeselare-Menen- Tourcoing', van de hand van Hendrik Viane. Vlot leesbaar en mooi in kleur geïllustreerd. Een aanrader voor spoorwegverzamelaars. Te verkrijgen bij Wefis, door het overschrijven van 13 euro op het rekeningnummer BE61 2800 4380 3217 met referentie Studie 170.

Catalogus van 'De Postwaardestukken van België' en Postwaardestukken van Kongo en Ruanda-Urundi

- De Belgische Vereniging voor Postwaardestukken gaf in 2020 zijn catalogus van 2009 opnieuw uit, uiteraard met een heel aantal verbeteringen. Het is een mooie uitgave geworden op A5 formaat, in kleur en met heel wat overzichtelijke tabellen. Toch zijn er een aantal gemiste kansen. Zo wordt het gebruik of althans het beperkt gebruik van sommige postwaardestukken (zoals bij de telegramkaart van 1912, de uitgifte Houyoux met zijn opeenvolgende tariefperiodes, etc.) niet of onvoldoende toegelicht. De data waarop de diverse postwaarden buiten gebruik werden gesteld, ontbreekt. Het productieproces met bedrukte vellen die versneden werden, ontbreekt eveneens waardoor variëteiten als dusdanig niet kunnen gepositioneerd of onderscheiden kunnen worden van curiositeiten. Nochtans zagen we in competitie hier enige jaren geleden een mooie verzameling over. Ook over de volledigheid van de beschrijving van sommige reeksen postwaardestukken kan nog een boompje opgezet worden. Kortom het is meer een herziene uitgave van de vorige catalogus uit 2009 met te weinig vooronderzoek in bekende collecties, tentoonstellingen, etc. Hoe dan ook blijft deze mooi uitgebrachte catalogus (Nederlandstalige en Franstalige uitgave) een goed startpunt voor de beginnende verzamelaar, de gevorderde verzamelaar zal ons inziens ietwat ontgoocheld zijn. Volledige bestelgegevens vindt u op het einde van deze bijdrage.
- Daarnaast bracht de vereniging ook nog een heruitgave van de catalogus van dokter Stibbe uit 1986 over de 'Postwaardestukken van Kongo en Ruanda Urundi'. Een zelfde verzorgde uitgave in kleur in beide landstalen en een even handig formaat. Hier is de vernieuwing duidelijk merkbaar, ook al blijven enkele basisopmerkingen zoals we die formuleerden bij de Belgische catalogus ook hier van toepassing. Bestelgegevens vindt u hierna.
- De Belgische catalogus (354 pagina in kleur, in 2 talen) wordt aangeboden voor 25€ en deze van onze ex-koloniën (144 pagina in kleur en in 3 talen) kost 15€, allen inclusief port in België! Alle bestelinfo staat op de website <http://users.telenet.be/SBEP-BVPWV/>

Oproep voor deze rubriek

Heb je graag je boek of je bijzonder artikel ter bespreking in deze rubriek opgenomen neem dan contact op met ons via: piet.van.san@telenet.be en vandenhaute.johann@skynet.be

Medailles 2019/2020 (vervolg)

Roland De Swaef
Medaille nationale
verdienste 2019

Johann Vandenhaute
Medaille nationale
verdienste 2020

Lucien Van Hecke
Prijs literatuur
Paul de Smeth 2019

Robert Lisabeth
Prijs literatuur
Paul de Smeth 2020

Abonneer u op Thematische Postzegels

Thematische Postzegels zijn officiële uitgaven van bpost waarvan de thema's, de datums en de frequentie niet op voorhand gepland worden.

Deze sets van 10 postzegels hebben altijd leuke en originele onderwerpen en mooie afbeeldingen. U ontvangt een extra geschenkje op het einde van het jaar.

Schrijf u nu in!

Surf naar www.bpost.be/filatolie en klik op "Onze Abonnementen".

Contacteer het Contact Center voor inschrijvingen of vragen:

Bel ons op 02/278.50.70 of mail naar Philately@bpost.be.

De Jaarmap 2021

De Jaarmap 2021 is een aantrekkelijke verzameling van wat België de filatelist het afgelopen jaar te bieden had. U vindt er elke uitgifte op een overzichtelijke manier in terug.

Het is een unieke herinnering aan een boeiend jaar, met aandacht voor verrassende onderwerpen die niet zo vaak aan bod komen.

De Jaarmap 2021 is daarom niet alleen een mooi vormgegeven cadeau voor verzamelaars, maar ook voor mensen met een breed interesseveld.

Bestel nu de Jaarmap 2021 snel en gemakkelijk via eShop!